

substituere uden paa ny at komme og forlange noget lignende som det, det ærede Medlem, der først talte, mindede om: det Laan, som vi gavede i Fjor. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem har Ret i, at der skulde være Fare for, at Esbjerg ikke betaler Renter og Udbrug, naar Tiden kommer, men jeg vil paa den anden Side ønske, at man undgaar at komme igjen med flere af den Slags Laan til Esbjerg. Men for at Kommunen kan følge med den stærke Udvikling, der er foregaaet, er det efter min Mening ganske nødvendigt, at den faar Lov til at paaligne sine Skatter paa et Grundlag, der er vidt forskelligt fra det, den nu alene kan benytte, nemlig Landkommunalloven. Jeg vilde derfor meget ønske, at man, inden Samlingen gaar til Ende, kunde enes om at gennemføre denne lille Lov, der giver den højtærede Indenrigsminister Betingelser for at overføre Esbjerg fra Sognekommunernes Tal til Handelspladsernes. Det er derfor min Overbevisning, at vi tjene Esbjerg bedst ved, at stemme imod det foreliggende Ændringsforslag, idet vi faa med Sikkerhed kunne forudsæ, at den højtærede Minister vil give Esbjerg det, den ønsker, nemlig en Forsatning gennem Vedtaget som Handelsplads. Om Landstinget mulig kan have Uret i sin Fortolkning af Grundlovens § 37, skal jeg selvfølgelig ikke indlade mig paa; det er jo et Fortolkningsspørgsmaal, som kan blive af ret vidtrækkende Betydning, og jeg vilde anse det for ganske urimeligt, om det ene eller det andet Ting, Landstinget eller Folketinget, egenmægtig vilde paatage sig at give en Fortolkning, der skulde være gældende for al Fremtid. Jeg vilde anse det for ganske urimeligt og ubesøjet og meget ulogt, om en enkelt Faktor af Lovgivningsmagten vilde indtage en saadan Stilling. Det, som Landstinget har gjort, er ikke andet end, at det har holdt Spørgsmaalet aabent, og sikkert er det, at hvis man, samtidig med at man giver en Lov som denne, gaar ind paa at sige, at den paagældende Kommune skal i den i Grundlovens § 37 omhandlede Retning være Købstad, har man derved skabt et Præcedens, hvorved man kommer ind paa et af to: enten at fremtvinge en formelig og guldig Fortolkning gennem Domstolene af, hvorledes Grundlovens § 37 skal forstås; eller man maa komme ind paa et Princip, som man maa vedblive at følge, nemlig at give alle de Kommuner, der efter haanden gaa ud af Sognekommunernes Tal og over til at blive Handelspladser, samme Ret, altsaa gøre dem ogsaa i den Henseende til Købstæder. En af de to Veje maa man nødvendigvis gaa, hvis man gaar ind paa

at følge de 6 ærede Medlemmers Forslag om at gøre Esbjerg i Forhold til Grundlovens § 37 til Købstad; man maa nødvendigvis enten komme til en omfattende Underjogelse og endelig Vægning af Fortolkningsspørgsmaalet, der nødvendigvis maa afgøres, hvis man ikke vil gøre Brud paa Grundloven, eller man maa være enig om at skabe et Præcedens, for alle lignende Tilfælde i Fremtiden, og det forekommer mig, at det vilde være at lægge dette lille Spørgsmaal alt for højt op. Jeg synes, at man gaar Esbjerg bedst ved, at blive ved Jorden og vedtage et Lovforslag i al Umindelighed om, at Indenrigsministeren faar Ret til at ophøje Esbjerg fra Sognekommune til Handelsplads og lade det andet Spørgsmaal ligge. Jeg vil derfor tilraade ærede Medlemmer at stemme imod det Ændringsforslag, der er stillet af 6 ærede Medlemmer og stemme for Lovforslaget i den Form, hvori det er vedtaget af Landstinget.

Indenrigsministeren (H. v. r. i. n. g.):

Inden jeg gaar over til at udtale mig om det foreliggende Ændringsforslag, skal jeg tillade mig at gøre en Bemærkning, som er fremkaldt af de Udtalelser, der kom fra det ærede Medlem for Esbjerg (Bluhme). Det ærede Medlem gav en Fortolkning af Grundlovens § 37 for at paavise, at efter hans Formening var det ganske urigtigt, naar man oppe i Landstinget ved denne Sags Behandling havde talt om, at her ikke var Spørgsmaal om en Fortolkning af Grundloven, som var et topmaalt Juristeri, men om en Fortolkning, der vilde drage væsentlige Følger efter sig med Hensyn til Købstædernes Udgang til at deltage i Bølgmandspalgene til Landstinget, idet der kunde opstaa en Forrykkelse af de bestaaende Forhold i saa Henseende. Hvad det ærede Medlem udtalte herom, er ikke rigtigt. Det ærede Medlem har ikke forstået Grundlovens § 37 paa rette Maade. Han gik nemlig ud fra, at naar Grundlovens § 37 siger, at det Antal Bølgmænd, der tildeles Købstæderne, er Halvdelen af Antallet af Sogneraadsfredsene, skulde dette Antal Bølgmænd fordeles paa de enkelte Fredse efter et vist Forhold. Dette er imidlertid ikke Tilfældet. Det skal fordeles paa de enkelte Købstæder efter Bølgernes Antal, og Følgen deraf vil her blive den, at naar Esbjerg skulde betragtes som Købstad i den her omhandlede Henseende, vilde der være at tillægge Esbjerg omtrent 16 Bølgmænd. Dette Antal af 16 Bølgmænd maatte, da Antallet af Bølgmænd for Købstæderne i det hele ikke forøges, men tværtimod har Udbygning til at blive forringet med en, saa vist som Landkommuner